

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2006-4-203 (Muafiyet)
Karar Sayısı : 07-34/346-126
Karar Tarihi : 24.4.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin
KALDIRIMCI, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER : M.Haluk ARI, Esin AYGÜN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : ERK Petrol Yatırımları A.Ş.
Temsilcisi: Av. Tayfun SÜMER
Eski Büyükdere Cd. No:37 34398 Maslak Şişli/İstanbul

D. TARAFLAR : - ERK Petrol Yatırımları A.Ş.
Eski Büyükdere Cd. No:37 34398 Maslak Şişli/İstanbul

- Ersa Petrol İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Merkez Mh. Reşitpaşa Cd. Altıntaş İş Merkezi K:4 No:71
Avcılar/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: ERK Petrol Yatırımları A.Ş. (Erk) ile Ersa Petrol İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. (Ersa) arasında imzalanan "İstasyonsuz Bayilik Sözleşmesi"nin ve diğer bayilerle imzalanacak benzer hükümler içeren tip sözleşmelerin 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" ve 2005/4 sayılı "Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"ne uygunluğunun tespit edilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 5.10.2006 tarih, 6701 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 9.4.2007 tarih, 2006-4-203/MM-07-MHA sayılı Muafiyet Ön İnceleme Raporu 16.4.2007 tarih, REK.0.08.00.001-130/129 sayılı Başkanlık önergesi ile 07-34 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Raporda, bildirim konu sözleşmenin 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan grup muafiyetinden yararlanması gerektiği görüşüne yer verilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Erk Petrol Yatırımları A.Ş.

Akaryakıt ve madeni yağ dağıtım pazarında faaliyet gösteren Erk'in çoğunluk hisseleri, Doğan Grubu ile OMV Aktiengesellschaft'ın ortak kontrolü altında bulunan Petrol Ofisi A.Ş.'ye aittir.

H.2. Bildirime Konu Anlaşma

Bildirim, ERK'in 360 adet bayi ile akdedeceği tip sözleşmelerden Ersu ile imzalanmış örneğinin 2002/2 ve 2005/4 sayılı Tebliğler ile sağlanan grup muafiyetinden yararlandığının tespitine yöneliktir. Söz konusu anlaşma çerçevesinde Ersu, "münhasıran ERK'den ve/veya nakliye masrafı kendisine ait olmak üzere, ERK'in belirleyeceği yerden satın alacağı her türlü akaryakıt, fuel oil, LPG, CNG, LNG, madeni yağlar ve ERK tarafından üretimi ya da dağıtımı yapılan diğer malları, evsafını değiştirmeden, kesintisiz olarak satmayı, ERK tarafından tesbit ve tayin olunacak şirketlerin malları dışında başkaca hakiki ve hükmi şahısların mallarını hiçbir şekilde satmamayı, bulundurmamayı ve teşhir etmemeyi kabul ve taahhüt etmiştir."

H.3. Değerlendirme

Bildirime ilişkin dilekçede, Rekabet Kurulu'nun 9.3.2006 tarihli toplantısında, 233-57 sayı ile Erk ve bayileri arasında imzalanan akaryakıt dağıtım sözleşmelerinin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına karar verildiği, ancak Kurul kararını müteakiben, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından yapılan lisanslama faaliyetleri çerçevesinde akaryakıt bayiliklerinin istasyonlu ve istasyonsuz olarak iki gruba ayrıldığı ifade edilmektedir. Bu gelişme üzerine, bayilik sözleşmelerinin istasyonlu ve istasyonsuz olmak üzere iki tip halinde düzenlendiği ve yukarıda anılan Kurul kararları ile 2002/2 sayılı grup muafiyetinden yararlandığına karar verilen sözleşmelerin 2005/4 sayılı Tebliğe uygun olarak yeniden düzenlendiği belirtilerek, bildirim konu istasyonsuz bayilik sözleşmelerinin 2005/4 sayılı Tebliğ çerçevesinde grup muafiyetinden yararlanmasına karar verilmesi talep edilmektedir.

2005/4 sayılı Tebliğ'in Kılavuzu'nun 2. maddesinde "Ancak yağ ve boya gibi ürünler birden fazla yerde kullanılabilir. Bir taşıtın parçalarını değiştirmek için taşıtın içine ya da üzerine takılabilecekleri gibi, Tebliğ kapsamına girmeyen araç tiplerine (örn. motosikletler, traktörler) takılabilen ya da inşaat gibi tamamen farklı alanlarda da kullanılabilen bu tür ürünlerin yalnızca, bir motorlu taşıtın içine ya da üzerine monte edileceklerinin genel olarak kabul edildiği hallerde, bu malların dağıtımına ilişkin dikey anlaşmaların Tebliğ kapsamına girdiği kabul edilmiştir. Bu nedenle, ancak alıcı motorlu taşıt onarım sektöründe faaliyet gösteriyorsa ya da bu sektöre mal sağlıyorsa söz konusu dikey anlaşmalar 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamına girecektir.

Örneğin yukarıda değinilen durum dikkate alınarak, boyaların ya da yağların akaryakıt istasyonlarına ya da süpermarketlere satışını konu alan anlaşmalar Tebliğ kapsamı dışında bırakılmıştır. Bu tür anlaşmalar, şartları sağlamaları halinde 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan grup muafiyetinden yararlanabilirler. Buna karşın, örneğin yağ üreticilerinin distribütörleri ile yaptıkları otomotiv yağlarının dağıtımını içeren, distribütörlerin ise servislerle yaptıkları otomotiv yağlarının dağıtımını konu edinen anlaşmalar Tebliğ kapsamında yer almaktadır." denilmek suretiyle, yağ gibi ürünlerin hangi hallerde yedek parça olarak kabul edilerek 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamında değerlendirileceği belirtilmiştir.

Bildirime konu sözleşmeye bakıldığında, alıcı konumunda olan bayinin Erk'ten madeni yağ dışında akaryakıt, fuel oil, LPG gibi muhtelif ürünler satın aldığı görülmektedir. Bayi motorlu taşıt onarım sektöründe faaliyet göstermediği gibi

07-34/346-126

90 anlaşma konusu ürünleri motorlu taşıt onarım sektörüne sağlaması konusunda da bir kesinlik bulunmamaktadır. İstasyonsuz bayilerin müşterileri küçük ölçekli özel servisler gibi motorlu taşıtlar sektöründe faaliyet gösteren teşebbüsler olabileceği gibi, çiftlikler, inşaat şirketleri, taşıma kooperatifleri gibi nihai kullanıcılar da olabilmektedir. Bu nedenle bildirim konu sözleşmelerin 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamında değil, 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında değerlendirilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

Yapılan inceleme sonucunda, 2002/2 sayılı Tebliğ'e aykırı herhangi bir hususa rastlanmadığından, söz konusu sözleşme ve diğer bayilerle imzalanacak benzer nitelikte hükümler içeren tip sözleşmelerin anılan Tebliğ ile sağlanan grup muafiyetinden yararlanması gerektiği neticesine varılmıştır.

I. SONUÇ

100 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, ERK Petrol Yatırımları A.Ş.'nin Ersa Petrol İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. ile imzalamış olduğu "İstasyonsuz Bayilik Sözleşmesi"nin ve diğer bayiler ile imzalanacak benzer hükümler içeren tip sözleşmelerin 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamında yer almadığına, buna karşılık 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan grup muafiyetinden yararlandığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.